

Z A K L J U Č C I:

sa sastanka sudija Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH sa predsjednicima građanskih odjeljenja kantonalnih sudova u Federaciji i Privrednog odjeljenja Kantonalnog suda u Sarajevu, održanog dana 23.03.2026.godine u Sarajevu

1. Nastaviti sa praksom objavljivanja stručnih publikacija iz različitih oblasti prava kao jednog od mehanizama unapređenja pravničkih znanja i ujednačavanja sudske prakse iz građanske oblasti. U tu svrhu obaviti konsultacije sa VSTV BiH o mogućnostima osiguranja finansijskih sredstava ili drugih modaliteta vrednovanja rada sudija na izradi publikacija;
2. Radi kontinuirane obuke sudija najviših sudskih instanci u BiH u Sarajevu će se dana 13. i 14. maja 2026.godine održati dvodnevni okrugli sto na teme: opća pitanja u vezi ujednačavanja sudske prakse, a naročito nakon donošenja odluke Evropskog suda pravde u predmetu Hann-Invest i dr. protiv Hrvatske; praktične dileme u primjeni instituta vanredne revizije i postupka za rješavanje spornog pravnog pitanja; praktični problemi u vezi primjene određenih zakonskih odredbi o žalbenom postupku; pravci normativne novelacije navedenih procesnih instituta u BiH; iskustava iz R Slovenije i R Hrvatske povodom novelacija Zakona o parničnom postupku i druga značajna pitanja u sudskoj praksi. Okrugli sto će se održati u organizaciji JU CEST FBiH i na isti će biti pozvani i predsjednici/predstavnici žalbenih sudova u BiH. Inostrani izlagači na ovom događaju će biti prof. dr. Aleš Galić, Pravni fakultet u Ljubljani, i sudija Damir Kontrec, predsjednik Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda R Hrvatske;
3. Dana 21. i 22. maja 2026.godine u Sarajevu će se, u organizaciji JU CEST FBiH, održati Konferencija „Praksa Vrhovnog suda Federacije BiH i kantonalnih sudova iz građanske oblasti“. Sva pitanja, kao i popis tema za navedenu Konferenciju je potrebno do 10.04.2026.godine dostaviti JU CEST FBiH;
4. Identifikovana su pravna pitanja o kojima postoji različita praksa drugostepenih sudova u Federaciji kao i različita praksa vijeća Vrhovnog suda Federacije BiH, koja će se razmatrati na Konferenciji „Praksa Vrhovnog i kantonalnih sudova iz građanske oblasti“ i nastojati ujednačiti formalnim i neformalnim mehanizmima za ujednačavanje sudske prakse;
5. Uspostaviti praksu razmjene najznačajnijih odluka između kantonalnih sudova. Preporučuje se objavljivanje odluka i na web stranicama kantonalnih sudova, prema kriteriju „odluke od značaja za sudsku praksu“;
6. Potrebno je ponovo uputiti inicijativu Federalnom ministarstvu pravde za izmjenu odredbe člana 30. Zakon o izvršnom postupku. Inicijativu će uputiti Vrhovni sud Federacije BiH. Prijedlog je da se prihvati rješenje iz člana 32. Ovršnog zakona Republike Hrvatske koji glasi:
„(1) Ovrha se određuje na prijedlog i u korist osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao vjerovnik, ako ona javnom ili ovjеровljenom privatnom ispravom dokaže da je tražbina na nju prenesena ili da je na nju na drugi način prešla. Ako se prijenos ne može

dokazati na taj način, prijenos tražbine dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na ovrhu protiv osobe koja u ovršnoj ispravi nije označena kao dužnik.

(3) Ako tijekom ovršnog postupka dođe do promjene vjerovnika, novi vjerovnik nastavlja ovršni postupak kao ovrhovoditelj umjesto prvobitnog ovrhovoditelja, ako javnom ili ovjеровljenom privatnom ispravom dokaže da je nakon pokretanja ovršnog postupka tražbina na njega prenesena ili da je na njega na drugi način prešla. Ako se prijenos ne može dokazati na taj način, prijenos tražbine dokazuje se pravomoćnom odlukom donesenom u parničnom postupku. Novi ovrhovoditelj mora primiti ovršni postupak u onom stanju u kojem se on nalazi u trenutku kad u njega stupa. Za promjenu ovrhovoditelja nije potreban pristanak ovršenika.

(4) Odredba stavka 3. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuje i ako tijekom ovršnog postupka dođe do promjene dužnika.“

7. S obzirom na izražene rezerve u pogledu ustavnosti pojedinih odredaba Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju Federacije BiH (odjeljak B okvirni kriteriji za utvrđivanje visine odštete), preporučuje se sudovima nižeg stepena pokretanje postupka za ocjenu njegove ustavnosti;
8. Potrebno je uputiti inicijativu Federalnom ministarstvu pravde za izmjenu odredbe člana 163. Zakona o vanparničnom postupku (postupak diobe stvari i nekretnina u suvlasništvu) u dijelu u kom je regulirano da se predlagatelj upućuje na parnicu u slučaju spora o veličina dijela u stvarima. Inicijativu će uputiti Vrhovni sud Federacije BiH;
9. Učesnici sastanka su obaviješteni da je Vrhovni sud Federacije BiH Federalnom ministarstvu pravde uputio Inicijativu za izmjene i dopune Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji BiH. Navedena Inicijativa će biti dostavljena svim drugostepenim sudovima i VSTV BiH;
10. JU CEST FBiH se predlaže da organizuje edukaciju sudija u vezi primjene Zakona o zaštiti prava na pravično suđenje u razumnom roku u Federaciji BiH.
11. Naglašena je potreba da ocjenjivači dosljedno primjenjuju Kriterije za ocjenjivanje rada sudija u BiH, naročito u pogledu kvaliteta sudskih odluka;
12. Predlaže se JU CEST FBiH da u saradnji sa sudijama najviših sudskih instanci u BiH razmotri unaprijeđenje obuke sudija u pogledu vještine izrade odluke;
13. Potrebno je da sudije općinskih i kantonalnih sudova periodično vrše analizu ukinutih odluka u cilju zajedničkog razumijevanja kvaliteta rada i razmjene informacije o pojedinačnim odlukama;

14. Do eventualnog uspostavljanja odjeljenja za sudsku praksu u kantonalnim sudovima preporučuje se istim da uspostave preglednu i sveobuhvatnu internu bazu sudskih odluka;
15. Preporučuje se češće korištenje mehanizma pilot predmeta;
16. Pozivaju se predsjednici građanskih odjeljenja kantonalnih sudova da o uočenoj različitoj praksi Vrhovnog suda FBiH, blagovremeno obavijeste predsjednika Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda FBiH;
17. Vrhovni sud Federacije BiH će i dalje objavljivati sve odluke i sentence koje su od značaja za sudsku praksu na internet stranici suda i Portalu sudske prakse BiH;
18. Preporučuje se drugostepenim sudovima da nastave redovnu komunikaciju sa prvostepenim sudovima sa svog područja sa ciljem ujednačavanja sudske prakse i otklanjanja uočenih izazova u radu građanskih odjeljenja;
19. Sastanci predstavnika sudija građanskih odjeljenja kantonalnih sudija sa sudijama Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda će postati redovni oblik komunikacije i razmjene iskustava između sudova, sa ciljem ujednačavanja sudske prakse. Sastanci će se održavati jednom godišnje, a po potrebi i više puta.
20. Potrebno je da predsjednici sudova prilikom planiranja budžeta predlože veći iznos novčanih sredstava za potrebe kao što su: stručna literatura, edukacije sudija, studijska putovanja, učešće na regionalnim i međunarodnim konferencijama, održavanje redovnih sastanaka sa drugim sudovima u BiH i inostranstvu i sl.;